

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2445, uprave 2446
 taha je razen nedelje in praznikov vsaki dan ob 10. uri / Vsaka mesečna prejemka
 v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dan 12 Din / Opizal po ceniku / Osnovna
 sprejema tudi oglaševalski oddelak „Jutra“ v Ljubljani / Poštni št. 26001

Zadnji napori za evropski sporazum

PRIPRAVE ZA OGOROMEN FRANCOSKI BLOK.

Zdi se, da se v velikih svetovnopoli-
 tskih vprašanjih vedno bolj bližamo do-
 končni razjasnitvi. Prihodnji tedni in
 meseci bodo najbrže posvečeni zad-
 njim poizkusom za sporazum med sta-
 lišči Francije, Anglije, Italije in Nemčije.
 Kakšni bodo ti poizkusi vidimo lahko vna-
 prej, če ugotovimo smernice in cilje na-
 šteti štiri velesil. Nemčija stoji na skraj-
 ni desnici; njen namen je doseči po-
 polno svobodo svoje akcije, kajti to
 pomeni v zadnjem bistvu njena zahteva
 po takozvani »enakopravnosti«. Svoboda
 akcije pa je Nemčiji oboro-
 žitev. Pri tem stoji tik poleg nje fašisti-
 čna Italija, ki jo moralno podpira.
 Anglija sama koleba v sredini, vendar
 tako, da je zaradi sporazuma za vsako
 ceno pripravljena vsaj v glavnem ugo-
 diti Nemčiji. Njen cilj je doseči razo-
 rožitev z zmanjšanjem vojsk oboroženih
 držav, ter zvišanjem nemške na odgovar-
 lajše razmerje z zmanjšanimi, in to s spo-
 šno konvencijo, s kontrolo, ki bi bila bolj
 teoretična in brez posebnih garancij Fran-
 cijci za nedotakljivost njenih mej napram
 Nemčiji. Na skrajni levici pa stoji
 Francija s svojimi zavezniki, ki pri-
 štane na sklenitev razorožitvene konven-
 cije samo pod pogoj: splošen razorožitve
 ni sporazum brez vsake pravice Nemčije
 do zvišanja sedanje vojske in oborožitve,
 najstrožja realna mednarodna kontrola
 izvedbe razorožitve in vsake poznejše o-
 borožitve in angleško zagotovilo, da so
 francoske meje napram Nemčiji nedo-
 takljive. Poslednje pomeni, da bi Anglija
 morala Franciji priskrbiti takoi s svojo
 oboroženo silo na pomoč, če bi jo Nem-
 čija napadla.

Mimo tega se skriva za vsem takozva-
 ni revizionizem. Voditeljica akcije
 za revizijo državnih meja, ugotovljenih
 na mirovnih konferencah po svetovni
 vojni, je Italija, njej ob strani stoji kot
 velesila Nemčija; Anglija se načeloma
 reviziji ne upira, voditeljica protirevizi-
 onizma med velesilami pa je Francija.
 Vse akcije Italije, od pakta štirih do za-
 hteve po reviziji pakta društva narodov,
 je v bistvu usmerjena v pravcu prizade-
 vanj za vzpostavitev diktature velesil, dik-
 tatura velesil pa naj bi služila — reviziji.
 Vse kar je vmes med temi skrajnimi
 problemi, je v zvezi s prvim ali z drugim
 in se brez kakršnekoli rešitve obeh ne
 da rešiti. Rešitev pa je mogoča v treh
 pravcih: kompromis med stališčem Italije
 (Nemčije) in Francije, kar bi pomenilo
 nekako zmago Anglije in njenega stali-
 šča, zmaga Italije (Nemčije) ali zmaga
 Francije in njenih zaveznikov v srednji in
 vzhodni Evropi. V sporazumu ne more
 zmagati nobeno ekstremno stališče, ne
 glede razorožitve ne revizije Društva na-
 rodov ne revizije meja. Mogoč bi bil sa-
 mo kompromis, in za to gre sedaj; zani-

se trudi v prvi vrsti Anglija, ki pa pred-
 laga tak sporazum, ki bi bil dosti bližji
 stališču Nemčije in Italije kakor Francije.
 Francija bi tako na vsak način največ
 žrtvovala in bi se mimo tega spustila v
 negotovo bodočnost, ki bi pomenila izgu-
 bo srednje in vzhodnoevropskih zavezni-
 kov ter stalno podreditve volji Anglije,
 Italije in Nemčije.

Vsega tega se Francija jasno zaveda,
 zato se ne oddalji od svojega načelnega
 stališča in se tudi v bodoče ne bo, ker je
 pa prav tako neverjetno, da bi Nem-
 čija in Italija osvojili francoske zahteve,
 je skoraj gotovo, da bodo tudi še zadnji
 napori za sporazum v prihodnjih tednih in
 mesecih propadli. Francija pričinja to
 uvidevati vsak dan bolj in se na razhod
 že pripravlja. Tej pripravi je bil namenjen
 tudi sedanji obisk zastopnika male antan-
 te, češkoslovaškega zunanjega ministra
 dr. Beneša v Parizu. Smernice skupne
 politike Francije, male antante in Polj-
 ske, ki so bile ob tej priliki formulirane
 dokazujejo, da bomo prihodnje leto doži-
 veli — če se kaj nepričakovane ne zgo-
 di — ustvaritev velikega francoskega
 bloka, ki bo namenjen obrambi proti re-
 vizionizmu in napadu s strani Nemčije,
 Italije in njenih trabantov. Ta blok bo po-
 menil obenem definitivni prelom Francije
 z Nemčijo in Italijo, dočim se bo Anglija
 najbrže umaknila iz konjunkturalne evrop-
 ske politike na svoj otok.

Novemu snovanju tega ogromnega fran-
 coskega bloka bo posvečeno potovanje
 francoskega zunanjega ministra Paul-
 Boncourja v Prago, Varšavo, Mos-
 skvo, Bukarešto in Beograd, a morda tu-
 di v Sofijo. Priprave za prve temelje pa
 vidimo v prizadevanjih za organizacijo
 baltičkih držav pod vodstvom Poljske,
 takozvanega baltičkega bloka, za zblizanje
 Bolgarije z Jugoslavijo in Romunijo
 in ustvaritev balkanskega bloka. Za vse-
 mi zadnjimi obiski po Balkanu stoji na
 koncu namreč — Francija. Tako bi
 nastala prihodnje leto zveza baltičkih držav
 s Poljsko, male antante in baltičkih držav
 s Francijo na čelu in Rusijo za hrbtom.
 Skupno bi štela ta ogromna zveza okoli
 300 milijonov ljudi, prištetih pa moramo
 še Belgijo in deloma Španijo. Njej nasproti
 bi stala Anglija s svojim imperijem kot
 neutralna sila, kot nasprotnica pa Italija,
 Nemčija, Avstrija, Madžarska in Albanija,
 skupno z okoli 120 milijoni ljudi. Razoro-
 ževanje bi bilo seveda pokopano, nasprotno,
 pričelo bi se še večje tekmovanje v oboro-
 ževanju, pri čemer bi se oboroževala zlasti
 Nemčija, pa tudi gotovo Madžarska in
 Avstrija, kar ne bi bilo več mogoče
 preprečiti. Vendar bi bil francoski blok
 tako ogromen, da bi bila vsaka vojna z
 njim že vnaprej — izgubljena!

Beneš o organizaciji srednje Evrope

ČLANEK ČEŠKOSLOVAŠKEGA ZUNANJEGA MINISTRA V PARIŠKEM »EXCELSIORJU«. GOSPODARSKA IN POLITIČNA ZVEZA PETIH PODONAVSKIH DRŽAV, SODELOVANJE Z AVSTRIJO.

PARIZ, 18. dec. Češkoslovaški zuna-
 nji minister dr. Beneš, ki je v soboto
 končal tukaj svoje uradno poslan-
 stvo, je napisal v listu »Excelsior« čla-
 nek »Zgradba nove Evrope«, v kate-
 rem pravi, da postavlja razvoj nem-
 ško-avstrijskih odnošajev problem
 srednje Evrope v ospredje vseh evrop-
 skih vprašanj. Med različnimi mož-
 nostmi rešitve je najlogičnejša ona, ki
 uvažuje možnost antante med petimi
 ali šestimi podonavskimi državami.
 Avstrijsko vprašanje spada med tem-
 eljne probleme srednje Evrope. Po-
 donavsko vprašanje je treba rešiti z
 ustvaritvijo gospodarskih grupacij, ki
 naj končajo gospodarsko propadanje
 srednje Evrope. Take grupacije bi za-
 dobile pomen velesile, če bi se opirale
 na sporazum in sodelovanje vse sred-
 nje Evrope. Mala antanta izdeluje mi-
 mo že ustvarjenega političnega, tudi

svoj gospodarski statut. Medsebojna
 odvisnost gospodarskih interesov bo
 pritegnila k tej skupini tudi Madžar-
 sko. Seveda bodo morala stopiti poli-
 tična vprašanja začasno ob stran in
 potrebno bo politično premirje. Nasled-
 nja etapa bo gospodarsko sodelovanje
 z Avstrijo, glede katere misli dr. Be-
 neš doseči končnoveljavno politično
 rešitev. Pri tem pa gre končno za go-
 spodarsko sodelovanje, ki bo zagoto-
 vilo vsakemu narodu njegovo indivi-
 dualnost in politično neodvisnost. No-
 bena sedaj veljavni pogodbi ne bo od-
 povedana in nič se ne bo zgodilo v ko-
 rist enega oziroma na škodo drugega.
 Vzklilo bo novo medsebojno zaupanje,
 čemur gleda dr. Beneš najboljšo jam-
 stvo za mir. Evropa mora pritegniti
 svoje lastne rezerve, če hoče uspešno
 izvesti svojo obnovo.

Angleški optimizem brez konca

ANGLEŽI UPAJO, DA BO MOGOČ NE POSREDEN SPORAZUM MED FRANCIJO IN NEMČIJO.

LODNON, 18. decembra. Po vesteh
 »Daily Telegrapha« presoja angleški
 politični krogi najnovejšo fazo nemško-
 francoskih neposrednih pogajanj mnogo
 ugodnejše, kakor pa so jih pred nekaj
 dnevi Foreign Office je sprejel bilate-
 ralne nenapadne pakte, ki jih je spro-
 žila Nemčija, zelo naklonjeno in z zado-
 voljstvom. Pri vsem tem pa vstraja an-
 gleška vlada na svojem znanem stališču
 in noče ničesar slišati o varstvu francoskih
 mej izven določb locaranske pogodbe
 in pakta Društva narodov. Berlinski an-
 gleški poslanik sir Eric Phipps, ki se mu-
 di že 5 dni v Londonu, je imel včeraj
 daljši razgovor z zunanjim ministrom
 sirom Johnom Simonom in bo podal o
 tem izčrpnije poročilo danes popoldne
 v razorožitvenem odboru spodnje zbor-
 nice. Kakor poroča »Daily Telegraph«,

bo sir Eric Phipps takoj po svojem pri-
 hodu v Berlin obvestil nemškega dr-
 žavnega kancelarja Hitlerja o tem, da
 pripisuje angleška vlada njegovim proti-
 predlogom velik pomen. Tudi socialistični
 »Daily Herald« piše, da so doživeli oni
 francoski šovinistični krogi, ki so hoteli
 onemogočiti nemško-francoska neposred-
 na pogajanja in so delovali za izolacijo
 Nemčije, popoln poraz. Francoska vlada
 je postopala pametno in spretno ter je
 iskala novo bazo za sporazum z Nem-
 čijo. O stanju nemško-francoskih spora-
 zumnih pogajanj, kakor tudi o definitiv-
 nem stališču, ki ga bo k njej zavzela An-
 glija, bo podal izčrpen izjav zunanji mi-
 nister sir John Simon še pred svojim od-
 hodom v Italijo v četrtek v angleški spod-
 nji zbornici.

Protinemske demonstracije v Londonu

LONDON, 18. decembra. Sinoči so na-
 stali pred tukašnjim nemškim poslan-
 štvom veliki komunistični nemiri in ne-
 redi. Nad 200 komunistov se je posrečilo
 v nekaj trenutkih predreti do poslaniške-
 ga poslopja, kjer so z najkrepkejšimi
 psovkami demonstrirali proti Nemčiji,
 Hitlerju in lipskemu državnemu sodišču.
 Med demonstranti so bile tudi ženske, ki
 so vzbujale s svojim kričanjem posebno
 pozornost. Komunisti so zahtevali opra-
 stitev Van der Lubbeja in ostalih komu-
 nistov. V zadnjem trenutku je prihitela na
 prizorišče policija na konjih in razgnala
 divjačo množico z golim orožjem izpred
 poslaništva. Ker so se komunisti postavili
 v bran, je obležalo na obeh straneh več
 ranjencev. Končno je bilo dovoljeno de-
 putaciji treh demonstrantov, da so izročili
 poslaništvu pismen protest proti vodstvu
 lipskega procesa. Ta pismeni protest je
 sprejel pri vratih neki uradni poslan-
 štva, nakar so se šele razšli demonstranti
 in je pred poslaništvom zopet nastal red
 in mir.

slov v Pekingu trdovratno vzdržujejo.
 Po zadnjih vesteh je japonska konjenica,
 ki je prispela iz Dolonorja, prečkala
 Veliki zid pri Tuškanu in nadaljevala
 svoj bojni pohod v smeri proti mestu
 Lungmenu, ki leži med Pekingom in Kal-
 ganom. Guverner province Sarhar je za-
 prosil brzojavno kitajskega vojnega mini-
 stra za instrukcije. Obenem je sporočil,
 da so se morale kitajske čete umakniti,
 da so se tako izognile spopadu z japonski
 mi četami, ki so že zasedle železniško
 progo Peking-Kalgan. Po nadaljnjih poro-
 čilih kitajskih vojaških poveljnikov so za-
 sedli Japonci tudi strateško zelo važni
 mesti Kuyan in Čičeng, ki ležita severno
 vzhodno od Kalgana.

Novo japonsko prodiranje

PEKING, 18. decembra. Poročila o ja-
 ponski ofenzivi v provinci Šarhar se kljub
 demantijem japonskega odpravnišča no-

UMOR POLICISTA V ZAGREBU.

ZAGREB, 18. decembra. AA. Uprava
 policije poroča, da so njeni organi pri o-
 pravljanju običajne racije naleteli v Što-
 sovi ulici 4 v Zagrebu v pritičju na tri
 sumljive in predkaznovane osebe. Ko so
 jih zagledali, je eden izmed njih pri legi-
 timiranju nenadno potegnil revolver in
 enega policijskega agenta ubil, drugega
 pa ranil. Potem so vsi trije skušali zbe-
 žati, pa so dva od njih na ulici s pomočjo
 zbranega občinstva prišli in odvedli na
 policijo. Tretji je pobegnil, toda popoldne
 so ga našli v Veliki gorici, aretirali in od-
 vedli na policijsko ravnatelstvo v Za-
 greb. Preiskava se uspešno nadaljuje.

Lerroux sestavil špansko vlado

REŽIM SREDINE IN DELOV DESNICE, KI SE BO JUTRI PREDSTAVIL NOVEMU PARLAMENTU.

MADRID, 18. dec. Voditelj radikal-
 ne stranke Lerroux, ki mu je predsed-
 nik republike poveril mandat za sestavo
 nove vlade, je v soboto zvečer ses-
 tavil naslednji novi kabinet: ministri-
 ski predsednik Lerroux (radikal), zuna-
 nji minister Pita Romero (katalon-
 ski avtonomist), pravosodni minister
 Alvarez Valdez (liberalni demokrat),
 vojni minister Martiny Barrios (radikal),
 notranji minister Rico Avello
 (bivša skupina »V službi republike«),
 mornariški minister Rocha (radikal),
 javna dela Guera de Rio (radikal), fi-
 nančni minister Lara (radikal), prosveta
 Pareia (profesor vseučilišča v Gra-

nadi), trgovina in industrija Samper
 (radikal), kmetijstvo Cirillo del Rio
 (napredni konservativec), prometni mi-
 nister Gil Robles (agrarec) in mini-
 ster za delo Estadella (Macleva skupi-
 na). V novem kabinetu so zastopane
 naslednje politične skupine: agrarci, na-
 prednjaki, radikalni, liberalni demokrati
 in levničarski Katalonci. Te skupine
 imajo v cortesu 162 poslancev. Novi
 ministri so že v soboto prevzeli svoje
 poste, danes popoldne so prisegli na
 ustavo, jutri pa se bodo predstavili par-
 lamentu. Vsa javnost napeto pričakuje
 proklamacijo nove vlade.

Dnevne vesti

Maribor je slovesno proslavil rojstni dan svojega kralja

Kakor vsa ostala Jugoslavija, je tudi obmejni nacionalni Maribor na zelo svečan način proslavil včeraj 45. rojstni dan Nj. Vel. kralja Aleksandra. Dopoldne ob 10. uri je opravil knezoškof g. dr. Tomažič v stolnici svečano službo božjo, kateri so prisostvovali predstavniki in zastopniki vseh tukajšnjih oblasti, uradov, društev in korporacij. Pred cerkvijo je bila postavljena častna četa s polkovno zastavo in godbo 45. pehotnega polka. Vse mesto je bilo ogrnjeno v državne zastave, ki so se izredno pestro in živo odražale od debele snežne odeje, ki je pokrila Maribor v preteklih dneh. Že prejšnji večer je priredil Sokol I. v svoji društveni telovadnici v vojašnici kralja Petra I. slavnostno akademijo, kar sta storila včeraj popoldne tudi Sokol-Studenci v tamkajšnjem Sokolskem domu in Sokol-Pobrežje v Renčljevi dvorani. Sinoči je bila v gledališču slavnostna predstava »Desetega brata«, častniki mariborske garnizije pa so proslavili rojstni dan svojega najvišjega poveljnika z družabnim večerom v veliki unionski dvorani, ki se ga je udeležilo tudi množestveno mariborsko meščanstvo.

Vojvoda Ilija Trifunović - Birčanin v Mariboru. Slavnostnega občnega zbora Narodne obrane v Ljubljani se je udeležil tudi predsednik središnega odbora NO Ilija Z. Trifunović-Birčanin, ki se je odzval vabilu mariborske Narodne obrane in dopotoval sinoči z večernim vlakom iz Ljubljane v Maribor. Velikega voditelja čet NO je spremljal kot predsednik središnega odbora dr. Miloš Vauhnik. Na kolodvoru je bila razvrščena častna četa NO, navzoči pa so bili tudi razni predstavniki in funkcionarji mariborskih nacionalnih društev. Po prevzetju raporta in po pozdravu je vojvoda Birčanin takoj stopil v stike z generalom Maistrom, s katerim sta izdelala program za današnji dan. V spremstvu se je nato Ilija Trifunović podal na družabni večer, ki so ga priredili častniki mariborske garnizije včeraj na kraljev rojstni dan v veliki unionski dvorani. Tu je bil navdušen sprejet in se je sestal z raznimi funkcionarji in svojimi znanci. Prvi ga je pozdravil v imenu mestne občine mariborske podžupan Golouh, nato mestni poveljnik general Hadžič in cela vrsta drugih. Odlični gost je prenočeval pri »Orlu«. Danes pa so na programu razna posvetovanja in je bila ob pol 15. uri pri generalu Maistru važna seja, na katero so bili povabljeni funkcionarji raznih nacionalnih organizacij. Z vlakom ob 17.47 pa odpotuje vojvoda Birčanin iz Maribora v Beograd.

Odlikovanje. Z redom jugoslovanske krone V. stopnje je odlikovan višji kontrolor državnih železnik g. Avgust Lukačič, postajenačelnik koroškega kolodvora v Mariboru. Z redom jugoslovanske krone IV. stopnje pa je odlikovan bivši mariborski okrajni glavar za Maribor levi breg, vpokojeni svetnik dr. Marko Ipavc. Obeima odlikovancema naše iskrene čestitke!

Spremembe v poštni službi. Premesčeni so med drugimi naslednji poštni uradniki ožiftna uradnice: Ivanka Ježeva iz Žuženberka v Ljutomeru, Fr. Ivanuša iz Novega mesta v Dolnji Lendavi, Brigita Juračeva iz Rajhenburga v Maribor, Alojzija Pehanijeva iz Dolnje Lendave v Žuženberku, Ana Škerbčeva iz Gornje Radgone v Slatini Radenci, Anton Tušek iz Podčetrčka v Maribor in Pavla Kurinčičeva iz Slatine Radenci v Ptuj.

Šolska sestra Emanuela Trstenjakova. Danes v nedeljo je ob 1. ponoči umrla šolska sestra Emanuela Trstenjakova. Pokojna je bila dolgo vrsto let vzorna profesorica na zasebnem učiteljskem šolskem sester. Bila je nad vse skrbna vzgojiteljica neštetim učiteljicam, ki prav danes delujejo med našim ljudstvom. Čislana je bila od vseh učenk kot vzgojiteljica in spoštovana od svojih sester kot vzorna redovnica. Pogreb predrage pokojnice bo v torek ob 2. popoldne iz hiše žalosti v Strossmayerjevi ul. na pobreško pokopališče.

Maribor za zbliznanje z Bolgari. Mariborska JCL je poslala v Sofijo brzozjavko sledeče vsebine: Bolgarsko jugoslovanska liga v Sofiji. Odbor JCL v Mariboru, ki poleg svojega ožjega delokroga načelno deluje za slovansko solidarnost, pozdravlja ob priliki pomembnega sestanka naših vladarjev z vsemi simpatijami zbliznanje vseh južnih Slovanov ter naznanja svoj sklep stopiti v ožje stike z uglednim društvom.

Iz delovanja mariborske Jugoslovanske Češkoslovaške Lige. Na zadnji seji je referiral član odbora, narodni poslanec dr. Pivko, ki se je pred kratkim vrnil iz Češkoslovaške, kjer je obiskal vsa važnejša mesta in je povsod imel predavanja z različnimi temami, ki se tičejo našega naroda. Tako je predaval o naših dobrovoljcih, o naših manjšinah, o delovanju naših lig ter o naši vojski. Predavanja so bila povsod zelo obiskana, tako da je moral v nekaterih krajih, tako n. pr. v Bratislavi, imeti po več predavanj na en dan. S to turnejo je poslanec dr. Pivko izvršil lepo in uspelo propagando in seznanil češkoslovaško javnost z našimi razmerami. Na zadnji seji se je tudi sklenilo stopiti v stik z bolgarsko jugoslovansko ligo v Sofiji, za kar je dal neposreden povod obisk bolgarske kraljevske dvojice v Beogradu.

Društvo Jugoslovanskih akademikov v Mariboru poziva vse člane na članski sešnanek, ki bo v ponedeljek 18. XII. ob 20. uri v društveni sobi v »Narodnem domu« Odbor.

Predavanja Mariborskega slovenskega ženskega društva. V ponedeljek 18. XII. ob 20.15 predava v dvorani Ljudske univerze gđc. Milica Stipanova o temi: »Žena v poklicu«. Vljadno vabimo vse, prav posebno pa opozarjamo na predavanje naše žene.

Češki klub je ob priliki 10letnice češke dopolnilne šole, ki je bila 17. decembra, zbral za božičnico obmejnih otrok 250 Din, katere daruje Ciril-Metodovi družbi. Denar naj se dvigne v upravi »Večernik«.

Vseslovanska pevska zveza. V Pragi je bila te dni ustanovljena vseslovanska pevska zveza. Pri volitvah v odbor so bili izvoljeni tudi nekateri naši propagatorji jugoslovanske pesni. Vodstvo zveze je za 2 leti poverjeno Češkoslovaški, potem bo pripadlo Jugoslaviji, nato pa Bolgarski.

Slovenski film »Triglav«. V Ljubljani se je osnovala zadruga pod imenom slovenski film »Triglav«, ki ima namen proizvajati slovenski zvočnik in nemi film, vzgajati filmski naraščaj in oskrbovati odre slovenskim filmom.

Avtobusni promet na deželi zopet vzpostavljen. Ravnateljstvo mestnih avtobusnih podjetij razglasa, da je promet na podeželskih progah zopet vzpostavljen.

Brezposelnim za Božič. Ministrski svet je sklenil razdeliti za božično podporo brezposelnim 600.000 Din. Na vsako banovino odpade 60.000 Din, ki jih bodo porabile za podpore najpotrebnejšim za Božič.

Neimenovan dobrotnik je poklonil za Božič najrevnejši deci v Mestnem mladinskem domu 500 Din. Uprava zavoda se najprisrčneje zahvaljuje dobrotniku v imenu obdarovanih otrok. Uprava Mestnega mladinskega doma, Koroščeva ulica 29.

Obrestna mera kreditnih zadrug. Zadruga zveza in Zveza slovenskih zadrug v Ljubljani objavljata: Uredbo o zaščiti kmetov, po kateri so določene obresti 6.02 odstotka za vse zaščitene kmetijske dolgov, ki predstavljajo večinoma zadrugni posojil. Za ostala posojila pa pripočeta obe zvezi kot centrali včlanjenih kreditnih zadrug na uredbo o maksimalni obrestni mere, po kateri naj posojilnice glede težkih gospodarskih posojil vseh dolžnikov drže od 1. januarja 1934. dalje tudi za nove in za nekmetijske dolgov, čim nižjo obrestno mero, nikakor pa ne višjo od 9.5 odstotka.

Prijave radio aparatov pri preselitvi. Pri preselitvi mora vsak radio naročnik prijaviti svoj odhod pri pošti poštnega okoliša v katerem stanuje, prihod pa novi pošti pismeno brez takse ali ustmeno. — Priznanica o plačani naročnini velja za vse kraje in vse direkcije ter vsa področja koncesioniranih družb v naši državi.

Iz Črne nam poročajo, da bo 6. I. 1934 alpski dolgi tek iz krasnega Smrekovca v zadnjo severno vas naše domovine, v Črno. Tekma je tehnično izvrstno pripravljena. Za dame je določena krajša proga. Prijave in prijavnino v znesku 5 Din je poslali do 3. I. 1934 na naslov: g. Janko Kuhar, šol. upravitelj, Črna pri Prevaljah. Dne 6. I. bo obdarovanje tekmovalcev in koroški smučarski ples. Poskrbljeno je tudi za brezplačno vožnjo tekmovalcev in gostov iz Prevalj dne 5. jan in obratno na Prevalje dne 7. jan. 1934. Nadaljne informacije pri »Putniku«.

Službeni list dravske banovine objavlja v letošnji 101 številki: Zakon o sporazumu med našo državo in Francijo o preferenčnem postopanju z našo pšenico; zakon o sporazumu o ureditvi trgovinskega prometa med našo državo in Italijo. Pravila o organizaciji državne razredne loterije kraljevine Jugoslavije; izmenjavno ratifikacijskih instrumentov naše države in Francije o trgovinskem sporazumu; nadalje razne ratifikacije konvencij in objave iz »Službenih novin«.

Ustavljen železniški promet s Solitom. Ker razsaja v Gorskem Kotaru huda burja, so zametene vse proge. Na liški progi so morali ustaviti vsa očiščevalna dela in je bil radi tega promet s Splitom popolnoma ustavljen.

Živalske bolezn. V naši banovini je bila po stanju 10. tm. svinjska kuga na 107 dvorcih, svinjska rdečica na 20, peruška kolera na 15, šumeči prisad in steklina pa 1 dvorcu.

VELIKA SENZACIJA »TRUPE ORLOV« DANE V VELIKI KAVARNI

Izgubljeno in najdeno. V soboto zvečer je bila izgubljena med potjo od Aleksandrove ceste do Zrinjskega trga rjava usnata ročna torbica s približno 70 Din gotovine. Na policiji pa je bila oddana zlatna ovratna verižica z zlatim križcem, ki je bila najdena v soboto popoldne na Aleksandrovi cesti.

Kronika nezgod in nesreč. Mariborska reševalna postaja je nudila potrebno prvo pomoč 20 letni Pavli Gosarjevi z Zgornje Pristave, ki si je pri sankanju občutno poškodovala levo nogo v stegnu, dalje 39-letni posestnikovi ženi Neži Golobovi od Sv. Marjete na Drav. polju, ki se je pri rezanju slanine močno urezala v levo roko in 28letnemu delavcu Alojzu Čučku iz Strossmayerjeve ulice, ki ga je doletela enaka nezgoda na levi roki pri delu. V tukajšnji bolnišnici pa so reševalci prepegljali 50letno zasebnico Leopoldino Jutrašvo iz Krekove ulice, ki je padla doma tako nesrečno, da si je zlomila levo nogo, dalje 65letno zasebnico Marijo Krevlovo iz Tattenbachove ulice, ki si je pri padcu zlomila desno roko in pa 14letnega učenca Milorada Baido iz Tesline ulice, ki je padel v gozdu nad Radvanjem in si zlomil desno nogo pod kolonom.

Radio Ljubljana. Spored za torek 19. tm. Ob 11. šolska ura: sokolske pesmi in razgovori; 12.15: reproducirani vokalni koncert; 12.45: poročila; 13: čas, reproducirani violinski koncert; 18: otroški kotiček; 18.30: mali Zorko Prelovec igra mali jazz, spremlja ga na klavirju sestra Vojka; 19: francoščina, poučuje Prezelj; 19.30 »Moja pot po Norveški«, predava prof. Škerl; 20: jugoslovanski večer treh postaj za prenos na Duna, in sicer Ljubljana: koncert slovenskega vok. kvinteta, Zagreb: koncert meš. zhora glasbene društva intelektualcev in solistični vokalni koncert Maje Cvinlišnikove; Beograd: orkestralni koncert; 21: koncert radio orkestra; 22: čas, poročila; 22.30: angleške plošče.

Grajski kino: Danes zadnji dan »Madona kje si«, krasna, zabavna opereta. Od torke dalje krasen film »Vrnite mi otroka« (greh gospe Madelon Claudet). V glavni vlogi Helena Hayes. Opozarjamo na ta izredno lep film iz družinskega življenja. Film je v nemškem jeziku.

Kino Union. Danes v ponedeljek zadnji dan velike atrakcije »Bratje Fratellini«. Od jutri torke kriminalni in senzacionalni film Edgarja Wallaceja »Ključni tajnosti« v glavnih vlogah Gustav Diesel, Dorothea Wieck, Oskar Sima, Gustav Gründgens in Tibor Halmay.

Pri ljudeh z nerodnim delovanjem srca povzroči kozarec naravne »Franz Josefove grenčice«, če ga popijete vsak dan zjutraj na tešče, lagodno milo iztrebljenje črevesa.

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Ponedeljek, 18. decembra: Zaprtlo.

Torek, 19. decembra: Zaprtlo.

Sreda, 20. decembra ob 20. uri: »Deseti brat«. Red B. Znižane cene.

Četrtek, 21. decembra ob 20. uri: »Orlov«. Gostovanje Djuke Truhovića. Predstava »Združenja nacional. železničarjev«.

Božič v mariborskem gledališču. O božiču bo premiera Tijargovićeve operete »Mala Floramye«. To delo je najuspešnejše med Tijardovičevimi operetami ter ga odlikujeta melodiozna, v stilu velikih operet pisana glasba ter izredno zabavna vsebina, ki se godi v Splitu ter v Franciji. — »Mala Floramye« je zelo privlačna točka repertoarja vseh naših gledališč ter pričakujejo njeno premiero tudi v Mariboru z velikim zanimanjem. Dirigira kapelnik Herzog, režira Skrbinšek. Nastopijo Udovičeva, Zamejš-Kovičeva, Zakrajškova, Gorinškova, Križajeva, Sancin, Skrbinšek, P. Kovič, Medven, Gorinšek, Harastović, Tovornik, Nakrst, Grom, Furijan, Verdonik in Crnobori.

Premiera otroške igre s petjem, plesom in godbo »Trnjulčica« bo tudi o Božiču. »Trnjulčica« je bila pred leti ena najboljših mariborskih otroških predstav ter bo tudi letos brezdvomno ugajala. Režira Rasberger, plesne točke je nastudiral Harastović.

Doraščajoči mladini nudimo zjutraj čašico naravne »Franz Josefove grenčice«, ki dosega radi tega, ker čisti kri, zelodec in čreva pri dečkih in deklicah prav značajne uspehe. V otroških klinikah se uporablja »Franz Josefova voda« že pri malih največ težko zagatenih bolnikih. — »Franz Josefova voda« se dobiva v vseh lekarnah drogerijah in specerijskih trgovinah.

Oltarne prte je prodajala. V neki stari narnici na Trgu svobode se je v soboto zglasila neka okrog 28 let stara, preprosto oblečena ženska in ponudila v nakup dva lepo vezana oltarna prta. Starinarica je takoj izrazila svoj sum, da sta bila prta ukradena v kaki cerkvi, nakar se je neznan prodajalka takoj obrnila in zbežala. Sedaj poizveduje po njej policija.

Ženska, ki je moški. Pretekli petek je prišla v neko tukajšnjo gostilno neznana, čedno oblečena dama in sedla za mizo. Medtem, ko se je krepčala, pa je gostilničarju pripovedala, da ž njo ni vse v redu in da je prav za prav pol moškega, pol ženske. O izredni »ženski« je bila obveščena policija, ki je spoznala v »dami«, katera se je neprestano pudrala in si mazala ustnice z rdečilom, že ponovno kaznovanega 38letnega brezposelnega trgovskega pomočnika Josipa Š., pristojnega v Ptuj, ki je poskušal izvrševati svoje pusto lovščine nedavno tudi že v raznih drugih mestih naše banovine. Kot nadležen tujec je bil po zaslišanju izgnan za dobo 5 let iz območja mesta Maribora.

Razni sleparji so na delu. Pri Mariji Potočnikovi v Vrtni ulici se je zglasil pred dnevi neki neznan moški in ji pripovedoval, da ga pošilja njena nevarno bolna mati iz Spodnje Ružnice s prošnjo, da ji lič: pošlje 100 Din in jo po možnosti obišče. Potočnikova je nasedla sleparju, ki ji je natančno opisal vse domače razmere in mu je izročila 100 Din. Isti moški je po dosedanjih ugotovitvah osleparil tudi mater Potočnikove ter več drugih oseb za znatnejše zneske. Železniškemu uradniku Ivanu Počku iz Razlačove ulice je izvil neki mladenič, ki je bil v družbi nekega svojega tovariša, par škornjev in srednjo vsoto denarja. K neki »ostilničarki« sredi mesta je prišel te dni 24letni brezposelni čevljarski pomočnik Leopold A., ki je bil prav istega dne izpuščen iz tukašnje kaznilnice ter ji izročil listek, na katerem ji baje piše njen v kaznilnici zaprti mož. Naj izroči prinašalcu lista 200 Din. Gostilničarka je sleparju nasedla, svojo zmoto pa je spoznala šele pri zadnjem obisku moža v kaznilnici.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer —7.8 stopinj C; minimalna temperatura —8.6 stopinj C; barometer je kazal pri 10.5 stopinjah 742, reduciran na ničlo 740.8; relativna vlaga 93; vreme je mirno in oblačno. Obeta se nam novi snež

Proslava spomina Ivana Cankarja

PRIPREDITEV »SVOBODE« V NARODNEM GLEDALIŠČU.

Posmrtna usoda Ivana Cankarja je kaj čudna: laste si ga vse smeri, socialisti, klerikalci in liberalci, pa vsi enako upravičeno in neupravičeno. V resnici ni bil Ivan Cankar kot pisatelj-umetnik ne socialist ne klerikalec ne liberal, marveč glasnik slovenskega kolektiva, vsega naroda. Njegov genij je objel celoto, zato najde v njegovem delu lahko vsak nekaj, kar smatra za svoje. Celu posamezne umetnine se lahko tolmačijo tako ali drugače. »Hlapec Jernej« je n. pr. lahko bojna umetnina socialistov, a obenem prav tako etično katoliška kajti v njej so momenti globoke čiste religioznosti, ne sicer dogmatične, pač pa čisto čuvstvene. In vendar je »Hlapec Jernej« umetnina vsega naroda.

Najbolj glasno so si Cankarja prisvojili seveda naši socialisti marksistične veroizpovedi, česar jim seveda ne zamerimo. Nasprotno, šteti jim moramo celo v dobro, če hočejo kreniti po njegovih stopinjah, saj vodijo na koncu k silni, globoki ljubezni do naroda kot celote, ne le do posameznika ali posameznega razreda; in prav to jim je potrebno. S Cankarjem resničnim duhom prepojen bo slovenski marksizem naroden. Seveda pa delajo tudi oni isto, kar n. pr. naši katoliki, izbirajo namreč iz Cankarja tisto,

kar se dá komentirati ali vsaj zasukniti v tendenčno smer. Tako je tudi mariborska »Svoboda« izbrala za proslavo spomina petnajste obletnice smrti Ivana Cankarja v soboto zvečer v Narodnem gledališču taka njegova dela, ki ustrezajo marksistični tendenčnosti, pa je še te oblikovala, očistila in podčrtala po svoje. — Odigrala je namreč nekaj prizorov iz »Hlapcev« in iz »Hlapca Jerneja« ter ob koncu skupinsko recitacijo z govorom Ivana Cankarja iz onostranstva in prihodom na oder, kjer razdeli knjige — »Cankarjeve družbe«, kar ne izzveni samo v tendenco, marveč celo v reklamo! Pa tudi tega ji ne zamorimo, saj ima do tega prav toliko pravice kakor vsaka drugače usmerjena organizacija, kajti poudarjamo še enkrat — Cankar je last nas vse hi!

Priveditelji in izvajalci so pokazali veliko dobre volje; lotili so se dela z vidno vneto in ljubeznijo, čeprav z mnogo manjšo oblikovalno silo. Te smo opazili nekaj samo pri posameznikih, najbolj pri župniku iz »Hlapcev«, pri Kalandru, hlapcu Jerneju in v manjši meri še pri nekaterih drugih. Obisk, ki je bil prav dober, je pa pričal, da ima »Svoboda« kader svojih pristašev in da tudi Ivan Cankar sam ni pozabljen.

verovskih tolp na naše ozemlje. Pri tem napadu bi morali avstrijskim hajmverovcem pomagati tudi številni odpadniki na naši strani Mure. Napad naj bi se izvršil istočasno od obeh strani Mure. Med napadom bi se morali umoriti med Sladkim vrhom in Gor. Čmurekom vsi narodno zavedni možje in žene, kakor sedaj že pokojni zavedni župnik pri Mariji Snežni Martin Lah, pokojni narodni borec in posestnik Rojko Šiligoj, učitelj Kežuh sedaj v Šent Ilju v Slov. gor. in pa Avgust Šiker. Šiker je vse to zvedel in to dva dni pred napadom in hitro javil orožnikom kaj se pripravlja. Pojačeni orožniki so takoj stopili v akcijo in to z uspehom. Mnoge so pozaprlj, več pa jih je zbežalo v Avstrijo, kjer so še danes in si ne upajo več nazaj. S tem je pokojni Avgust Šiker rešil marsikomu življenje — izpostavil pa se je najhujšemu sovražstvu, ki ga je dolgo zalezovalo, skoraj do smrti. Pri odprtem grobu se je poslovil od njega najprej župnik iz Marije Snežne, g. Srečko Košič, v imenu zadržanega okrajnega glavarja dr. Senekoviča g. Zvonko Kresse, tajnik občine Velke, in pa v imenu jugoslovanskih nacionalistov g. Karel Jakopec, šolski upravitelj iz Sladkega vrha. Slava pokojnemu Avgustu Šikerju!

Učiteljsko društvo Sv. Lenart v Slovenskih goricah. Naše učiteljstvo se marljivo udeležuje v vsem nacionalnem in gospodarskem življenju. Že ti lepi obmejni kraji, s katerih gričev gleda našo lepo zemljo onkraj Mure, jih kličejo k vztrajnemu delu, ki je prežeto z domovinsko ljubeznijo. Na svojih zborovanjih si išče učiteljstvo poleg stanovskih zadev tudi novih smeri za čim uspešnejše delo med narodom. Na vsakem zborovanju se seznanja o prosvetnem, gospodarskem in nacionalnem napredku lenarškega okraja, da se tako medsebojno podpira. Na zadnjem zborovanju 13. t. m. je tovariš predsednik Štuhec vzpodbujal učiteljstvo k stanovskemu tovarištvu in počastil 60letnico tovariša Gangla, govoril o njegovem pomenu in delu za učiteljstvo, Sokolstvo in narod. Za počastitev njegove 60letnice je društvo darovalo 200 Din brezposelnim učiteljem. Za postavitev spomenika narodnemu heroju učitelju Veljaku Čubriloviču bo učiteljstvo darovalo 100 Din. Posebno razveseljivo je, da je tudi naše društvo povabilo g. kmet. ref. Kureta, ki nam je podal zanimiv referat, kako naj učiteljstvo in kmetijski referenti skupno delujejo na vasi za povzdigo kmetijstva in narodnega gospodarstva.

Sport

Prva zimska kolesarska dirka v Mariboru

V proslavo rojstnega dneva Nj. Vel. kralja je mariborska kolesarska podzveza večeraj dopoldne priredila kolesarsko dirko, za prehodni pokal podzveznega predsednika g. Markoviča. Start je bil pri gostilni Kosič na križišču Vrbanove in Korščeve ulice, cilj pa na Trgu svobode. Proga je vodila po Korščevi, Maistrovi, Kopitarjevi, Aleksandrovi, Kolodvorski, Razlagovi, Krekovi ulici do banovinskega dečjega doma, od koder je vodila proga po Gregorčičevi ulici na Trg svobode. Za dirko je bilo veliko zanimanje med kolesarji, kakor tudi med sportnim občinstvom.

Rezultati so bili naslednji: 1. Stefan Rozman (SSK Maraton), 2. Dittner (Maraton), 3. Stracl (Maraton), 4. Ramitl (Poštela), 5. Dittner II. (Maraton), 6. Ormovšek (Maraton), 7. Sojlič (Maraton).

Organizacija je bila brezhibna, za kar gre predvsem zaslugi g. Markoviču, Zedničku in Smrdelu. Sinoči se je vršila v klubskem lokalu razdelitev daril in prijateljski večer, na katerem je bila gosp. Markoviču izročena diploma za delo v proevit kolesarskega sporta v Mariboru.

Tek Zedinjenja v Ljubljani. Včeraj dopoldne se je vršil v Ljubljani tradicionalni tek »Zedinjenja«, ki ga je priredil v proslavo rojstnega dneva Nj. Vel. kralja, ASK Primorje. Za letošnji tek je vladalo izredno veliko zanimanje po vseh krajih naše države. Na startu je bilo 43 tekačev, večinoma Ljubljančanov. Tek pa se je udeležila tudi romunska ekipa, dočim prijavljeni zastopniki Češkoslovaške, Bolgarije in Grčije niso prišli. Tudi mariborskih atletov ni bilo in je tako njih odsotnost napravila zelo neugoden vtis, in to tembolj, ker so bili dolžni sodelovati z ozidrom na nastop ljubljanskih atletov pri Teku osvobodjenja dne 1. t. m. v Mariboru. Tekmovalci so se delili v 9. kategoriji, ki so teknovali na dolgi (5 km) in kratki progi (2700 m). Rezultati so bili naslednji: **Daljša proga:** 1. Krevs (Primorje) v času 18:54,6, 2. Bručan (Ilirija) 19:06,6, 3. Starman 19:27,2, 4. Cristea Dinu (Bukarešta) 20:23,8, 5. Sporn (Ilirija). **Kratka proga:** 1. Lopusan (Bukarešta) 10:44,2, 2. Gabršek (Primorje) 10:44,6, 3. Starman (Ilirija) 10:52,6, 4. Srakar (Primorje) 11:12,2, 5. Kranjec (Jadran).

Alpski dolgi tek iz Smrekovca v Črno. Dne 6. I. 1934 priredi Tujskoprometno društvo v Črni alpski dolgi tek iz Smrekovca v Črno. Proga bo šla po dozdaj malo ali pa prav nič znanih lepih smučarskih krajih. Za dame je predvidena krajša proga. Vsem ljubiteljem naših planin in smučkega sporta bo s tem dana ugodna prilika, da si bodo mogli ogledati tudi ta prekrasen, a dozdaj le malo poznani predel naše lepe domovine. Tako ugodne prilike seznaniti se z nepoznanimi krajji, ne bo tako hitro. Posebno ker bo preskrbljeno po možnosti za brezplačen

prevoz 5. in 7. iz Prevalj v Črno in nazaj. Po smučki tekmi razdelitev odlikovanj. Kdor se hoče naučiti planinskih lepot, naj torej vzame dilce na rame in hajd dne 5. I. 1934 v Črno, ki je preskrbljena za jedačo in pijačo ter s snegom v izobilju. — Pravico do tekmovanja ima vsak smučar. Prijavo do tekmovanja s prijavnino je poslati na naslov: Janko Kuhar, šol. upr. v Črni, Savinjanom in Celjanom priložimo dohod h koč na Smrekovec iz šoštanjske strani.

Propagandna sankaska tekma. Po dveletnem odmoru bo letoš zopet prirejenih med programom Mariborske zimsko-sportne podzveze tudi nekaj sankaskih prireditev. Prva bo propagandna sankaska tekma, ki jo priredi SSK Maraton na Štefanovo, 26. t. m. s štartom ob 13. pred Ruško kočjo in s ciljem v Rušah. Tekmovalo se bo v treh skupinah: gospodje posamezno, gospodje v dvoje in mešani pari. Pravico do starta ima vsakdo, ki se prijavi do 23. t. m. opoldne pri SSK Maratonu, Korška cesta 5, in plača prijavnino 5 Din za osebo. Pred štartom je prijavnina dvojnja. Zmagovalci posameznih skupin prejemejo lična darila. Objave rezultatov in razdelitev daril po tekmi v Rušah. Ker so snežne razmere izredno ugodne, je gotovo, da bo udeležba s strani tekmovalcev dosegla rekordno število.

Trije smučarski trenerji v Jugoslaviji. Kljub težavnim razmeram je naša zimsko-sportna zveza pridobila tudi za letošnjo sezono visoko kvalificirane smučarske trenerje. Norveška smučarska zveza nam pošilja mladega in sposobnega Bjørna Jahra, ki bo letos vodil naše skakače v treningu. Treningi bodo na raznih skakalnicah. Za tekmovalce v teku je JZZS pridobila odličnega češkega sportnika Leona Stechlika, ki bo meseca januarja vežbal tudi tekmovalce mariborske podzveze na Pohorju. V nedeljo prispe še Erich Marx, znani nemški državni prvak na 50 km. Za božične praznike bo treniral tekmovalce na Jesenicah, pozneje pa tam, kjer so najpotrebnejši.

Legitimacije za polovično vožnjo v zimski sezoni od 1. XI. 1933 do 30. IV. 1934 izdaja Mariborska zimsko-sportna podzveza. Te legitimacije se lahko uporabljajo v skupini 6 oseb. Stare legitimacije se morajo v podaljšanje nemudoma izročiti pod zvezi, kjer se dobijo tudi vsa navodila. Mariborska zimsko-sportna podzveza ima svojo pisarno v Mariboru, Kolodvorska ul. 1.

Mariborski smučarski klub. Prihodnja odbora seja bo v sredo ob 20.30 v Aljaževi sobi pri »Orlu«.

Sodniki Mariborske zimsko-sportne podzveze imajo v sredo 20. t. m. ob 19. uri sestanek pri »Orlu« (Aljaževa soba). Radi sodniških izpitov, ki bodo 5. januarja v Mariboru, je udeležba obvezna.

Občni zbor JNS. V Beogradu se je večeraj dopoldne pričel letošnji občni zbor JNS. Občni zbor je trajal skoraj 24 ur. O poteku in sklepih bomo še poročali.

Sudenci pri Mariboru

Pomožna akcija zaključuje svoj posel in se bodo od prihodnje srede dalje klicali vsi oni prijavitelci, za katere se je ugotovila brezposelnost in beda ter so v Studence in Radvanje pristojni. Razdeljevala se bodo izključno živila, ki se bodo nabavila pri tuk. trgovcih.

Za pomožno akcijo občine Studenci so donovno prispevali: Ivan Fabič 50, neimenovani in njegovi sostanovalci 150 Din, Martin Rantaša 100 Din, Doroteja Peharda, Babič in Cigler, Karl Holzknicht, Anton Juteršnik, Marija Aufova vsak po 50 Din; Marija Serijačeva in sostanovalci 80 Din, Jakob Rozman in sostanovalci 57 Din, Ivan Koneger in sostanovalci 60 Din, Alojzij Kaučič in sostanovalci 54 Din, Pinter, Grahover in sostanovalci 55 Din, orožniki in poštni nastavlenci 80 Din, S. Snuderl in stranke 58 Din, Leopoldina in Franc Kačer 120 Din, Ivan Klaneček in sostanovalci 60 Din, Franc Verš in stranke 70 Din, Ivanka Jakličeva 100 Din, Prinier in stranke 140 Din, Ivan Mraz 60 Din, Marija Mikek in stranke 67,75 Din, v naturalijah so darovali Anton Glas 50 kg kruha, Marija Kcova 50 kg moke za polento, Ferš Ferdinand vrečo krompirja, Elich meter drv, Jože Beloglavec vrečo krompirja, Anton Pezdikeč 50 kg krompirja in Roza Mulčeva ter stranke 10 kg kruha in znesek 70 Din. Vsem darovalcem izreka odbor pomožne akcije toplo zahvalo.

Sokol v Studencih pripravlja za Štefanovo veseligr »Trije vaški svetniki« v režiji br. Mlakerja. V soboto pred Božičem pa pride slet Gašperček z »Božično igro« za našo dečo. Tudi Silvestrov večer obeta mnogo zanimivosti.

Snežni plug je sklenila nabaviti občinska uprava, ker je vsakoletno izposojevanje pri železnici povzročalo samo zastoj in nevoljo občanov. S tem ukrepom bo prebivalstvu zelo ustreženo, saj bodo ceste sproti očiščene in pripravne za zgoviran promet.

Slovenska Bistrica

Podružnica SPD v Slov. Bistrici prireja tudi letos, kakor vsako leto, smučski tečaj. Letošnjo zimo bo tečaj za začetrnike in one, ki nimajo časa in prilike oditi za dalje časa na Pohorje, v okolici mesta, in to vsak dan od 16. t. m. do konca februarja, tako, da bo vsem mogoče obiskovati ga. Tečaj bo vodil g. Souvent, ki se je pripravljal na to na več tečajih v tujini. Drugi del tečaja pa bo v Tinju na Pohorju (7 km od mesta). Preskrbljeno je za vse, tako da dobe udeleženci tečaja prehrano, stanovanje in kurjavo za 30—40 Din na dan; všteti so k temu tudi vsi stroški tečaja samega. Vabil bo ta tečaj znani vojaški smučar našega plan. polka v Ljubljani. Ne glede na vse te okolnosti, je tukaj na

razpolago izvrsten smučarski teren, ki bo gotovo zadivil vsakega smučarja. Prijave sprejema g. Korpnik, in so pri njemu na razpolago tudi druge informacije. Tečaj prične 17. t. m. in bo trajal do konca tega meseca.

Zadnji letošnji živinski sejem, ki je bil 15. t. m., je bil gotovo najslabši od vseh v zadnjem času, saj ni bilo na seimišču niti enega samega repa. Kriv je temu gotovo sneg.

Zadnji mraz je na naših ribnikih in potokih pripravil našim gostilničarjem in mesarjem led, ki ga že prav pridno sekajo in je preko 20 cm debel.

Smrtna kosa, 9. t. m. je v gostilni Koren v Šmartnem na Pohorju premilil pri večerji g. I. Gradišnik, nadlogar Attemzovih posestev. Pogreb umrlega je bil v torek 12. t. m. v Šmartnem in so se ga poleg zastopstva SLD udeležili številni pokojnikov prijatelji. N. v m. p.!

Plui

Mlin se je potopil. V Zabovcih pri Ptujju se je potopil te dni v noči mlin na Dravi, last Alojzija Tementa. K streči in človeških žrtev. Mlin se je potopil radi tega, ker je v čoln, ob katerem je mlinsko kolo, vdrla voda; s čolnom se je pogreznil tudi mlin. Precej žita in moke je šlo na ta način v nič. Uspelo pa je vendar mlin zopet spraviti na površje in ga tako rešiti. Škode je nastalo okrog 10.000 Din. Močne verige, s katerimi je mlin pričvrščen ob obrežje, so preprečile, da ni voda vse skupaj odnesla. Škoda bi v tem primeru bila neprimerno večja.

Vlom. Trgovcu Ivanu Meškotu pri Sv. Bolfenku v Slov. goricah so neljubi gostje ponoči med 8. in 9. decembrom oplenili prav temeljito njegovo trgovino; Meško trpi škode okrog 20.000 Din. Vlomilci so izvršili vlom nenavadno drzno; ni jih motilo niti vpljtie niti streljanje dveh žensk, ki sta edini ob času vloma bil. navzoči v hiši, in tako skušali vlomilce pregnati. Ti so še odgovarjali s strelji in do kraja izropali trgovino. V bližini stanujoči šolski upravitelj, ki ga je prebudilo nočno streljanje, je še utegnil videti vlomilce, tri moške, ko so težko natovorjeni izginili v noč. Orožniki so vlomilcem že na sledi.

Svetolenarški okraj

† Avgust Šiker. Dne 14. t. m. smo pokopali na pokopališču pri Mariji Snežni nedaleč od severne meje Avgusta Šikerja, tihega, skromnega kmečkega narodnega borca starejše generacije. Leta 1929 je bil od Nj. Vel. kralja odlikovan z zlato svetinjo za državljanske zasluge. Pokojnik je bil eden redkih narodnih borcev iz kmečkih vrst tu na severni meji. Njegova največja zasluga je bila ta, da je l. 1919. v maju preprečil napad hajm-

Mali oglasi

Razno

SANKE.
prvo vrstne in zelo poceni, kupite pri tvrdki Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova ulica 14. 4650

DRSALKE BRUSI
dobro in poceni Justin Gustinčič, meh. delavnica, Tattenbachova ulica 14. 4838

LOVCI POZOR!
Lovska psica (španjolka), nekopirana, je bila odpeljana 12. novembra. Kdo bi o njej kaj vedel naj javi proti nagradi lastniku Ivanu Grizoldu, Bistrica pri Rušah. 4833

SEDAJ KO PRIHAJA ZIMA
in vaših koles ne boste več rabili, se vam nudi prilika, da jih pustite temeljito osnažiti, emajlirati, poniklati, vse krog ljične ležaje zbrusiti, tako, da bodo do prihodnje spomladi zopet popravljena, kakor nova, Shramba koles in motorjev čez zimo. Hitra postrežba. Zajemčeno in solidno delo. Brezkonkurenčne cene. Priporočila se mehanična delavnica Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova ul. 14. Zado- stuje dopisnica, da pridem na dom po kolo. 4736

POHIŠTVO

lastnega izdelka dobavlja po skrajno zmernih cenah Zalo- ga pohištva združenih mizar- lev, Vetrinjska ul. 22. nasproti vrčke V. Weizl.

JOS FICHY IN DRUGI
Konces. elektrotehnično po- djetje, Maribor, Slovenska ul. 16. tel. 77-56. proizva- ja elektroinstalacije stanovan- skih hiš, vil, gospodarskih objektov, zaloga motoriev, lestencev, svetilk, elektroin- stalacijskega blaga po kon- kurečnih cenah

Prodaj

RABLJEN »SINGER« STROJ
poceni na prodaj pri Ivo Klari- č, Wildenrainerjeva ulica 8. 4830

NA PRODAJ
dva skoraj nova žična vložka zelo poceni, Naslov v upravi lista. 7011

Kupim

KUPIMO VLOŽNE KNJIZICE
Ljubljanske kreditne banke, do višine zneska 100.000 Din. Ponudbe na Upravo lista pod: »Vloga«. 4837

KUPIM DOBRO OHRA- NJENE ŽENSKÉ SMUČI.
Naslov v upravi »Večernik« 7010

Sobo odda

OPREMLJENO SOBO,
lepo, strogo separirano z uporabo kopalnice, oddam, Magdalenska ulica 35, I. 4836

OPREMLJENO SOBO,
po možnosti v sredini mesta s kopalnico in prostim vho- dom, išče mlad gospod, Po- nudbe na upravo lista pod »Solčno«. 4834

OPREMLJENO SOBO,
malo, toplo, oddam v najem. Vprašati Mir, Grajska ulica 2. 4841

Kiffmannove ure so najboljše!

Stanovanje

SOBO IN KUHINJO
oddam, Studenci, Aleksandro- va cesta 7. 4839

Oglašujte!

Produktivna zadruga mizarskih mojstrov v Mariboru r. z. z o. z.

preje: Vetrinjska ul. 18, se je preselila v svoje nove lokale na

Aleksandrovo cesto 28

hiša »Feniks« in se priporoča svojim ceni- odjemalcem za nadaljna naročila. Radi se- litve odprodaja pohištva po jako znižanih cenah. Garancija za dobro blago in izborno izdelavo. 4822

Prostovoljna dražba

raznega pohištva, miz, omar, ogledal, posode, vr- čev, drob, arif itd. bo v sredo 20. decembra ob 9. uri na Trgu svobode 6/III., Scheibaumov dvor. **Praktična božična darila!**

Kupite

tope volnene pletenine pri **izdelovalcu!**

M. Vežjak, Vetrinjska 17

Smučarski pulovri, blu- ze itd. Smučarske obleke!

Naši sukneni čevljički za spreho kadav zmrzuje

99%

Aktovke, ročne in potoval- ne »ovčje« denarnice, list- nice, tobačne mošnje, kov- čeke, nahrbtnike, gamaše itd. so najprimernejša

Božična darila

Velika izbira, najnižje cene pri

IVANU KRAVOSU
Maribor, Aleksandrova c. 13

Mlada roparska morilka

Zločin iz nižin pariškega velemešta.

Pred porotnim sodiščem v Parizu sta se te dni zagovarjala 17letni mladenič Elias Romban in 15letna deklica Klara Edelsteinova, oba iz one pariške četrti, kjer ne mine dan, ko ne bi beležila poli- cijska kronika enega ali drugega zločina. Oba, Elias in Klara, sta obtožena stra- šnega zločina. Eliji očita obtožnica, da je umoril židovski zakonski par in izropal iz blagajne 50.000 frankov, mlada Klara pa je obtožena, da je uropani de- nar skrila.

V neki pariški ulici je že dolga leta stanoval zakonski par Tocar. Oba, mož in žena, sta bila židovskega pokolenja

in je ona bila povrh še znana vedeže- valka, ki so jo nekateri Židje častili kot Pitijo. Za svoje prognoze je židovska Pitija dobivala često velike honorarje in je v nekaj letih prihranila nad 300.000 frankov, ki jih je imela shranjene v ban- ki. Poleg tega je imela še doma nad 50.000 frankov, ki pa so postali žrtev mladega razbojnika in roparja Elije. Tu- di se je Pitija bavila s posredovanjem služb in pri tem lepo zaslužila.

Da je imela Tocarjeva doma večjo vsoto denarja, to je bilo dobro znano 17letnemu Eliji Rombanu, ki je bil po poklicu krojaški pomočnik. Pred kratkim se je seznanil s 15letno Klaro Edelstei- novo, s katero sta skovala peklenški na- črt in ga tudi uresničila. V trenutku, ki sta ga smatrala za najugodnejšega, je mladi Elija planil v stanovanje židovske

Pitije in ustrelil njo in njenega 80letnega moža ter izropal njuno domačo blagaj- no. Dva dni nato je bil aretiran, plen pa je policija našla pri njegovi ljubici Klari. Radi zaslišanja nekaterih novih prič je bila razprava, za katero je bilo v Parizu veliko zanimanje, preložena za nekaj časa.

Sodnik za ločitve zakonov.

Ameriški sodnik Josip Sabat v Chica- gu je pred kratkim proslavil 25letnico, odkar se udejevtvuje kot jurist. Jubilant je slovit jurist in je v svojih 25 letih kot sodnik ločil okrog 40.000 zakonskih pa- rov. Iz svoje prakse je nekaj dni pred jubilejem izdal serijo člankov. Tudi je v nekem svojem članku napisal za mlade zakonce tole: »Ko karata drug drugega, ne bodita preveč ostra. Prizanašajta drug

drugemu. Bodita iskrena in če nista za- dovoljna, opozorita drug drugega na svo- je napake, dokler še ni prepozno. Zave- dajta se, da skupno nosita vse odgovor- nosti. Prav tako delajta skupno in se za- bavajta skupno. Oba pa se brigajta za domače ognjišče.« Bogve, če bodo jub- lantovi nasveti, ki so očetovsko dobri, našli kaj odziva med mladimi ameriški- mi zakonskimi pari?

Prva jugoslovanska avtomobilska tovar- na zagotovljena.

V Lyonu so se te dni ugodno zaklju- čila pogajanja med zastopniki naše dr- žave in francosko avtomobilsko tovarno Bleriot, ki bo zgradila v Jugoslaviji mo- derno avtomobilsko tovarno, ki bo pro- izvajala na leto po 800 avtomobilov, de- loma osebnih, deloma tovarnih.

Denis Diderot:

Skrivnosti samostana

Roman.

Ukinila je okove in strogo prepovedala zamenjati jed z lugom. Odpravila pa je tudi trda ležišča. Nova predstojnica je ponovno uvedla vse te kazni in nam od- vzela Sveto Pismo. Nekdanje ljubljenske so postale pri njej osovražena, zato je sovražila tudi mene, in kmalu sem dož- vela stvari, ki se lahko prenesejo samo z veliko neumnostjo, ali skrajno ener- gijo.

Najprej sem ob vsaki priliki tožila po- njeni prednici in govorila o njej najlepše, potem sem primerjala prejšnje in sedanje razmere in vedno sem ugotovila, da je govoril vsak zaključek v korist pokojni- ce. Če se je kje kaj dogodilo, sem ome- njala prejšnji mir in ohlznost, s katero je postopala z nami značajna in dobra se- stra Moni. Prvo kar sem storila je bilo, da sem vrgla v peč palice in spokorniško sračjo in nagovorila ostale redovnice, da so storile isto, nato sem si pa preskrbela novo biblijo in se nisem hotela spuščati

v nfkakršna sektarenja. Držala sem se strogo samostanskih pravil in sem pokor- no izvrševala vse njene naredbe, nisem po hotela storiti nič najmanjše stvari, ki bi pomenila več kakor golo dolžnost, ki je že tako bila težka. Stalno sem brala samostanska pravila, dokler jih nisem znala popolnoma na pamet. Tako sem no- ga vsako krivično zapoved takoj odklo- niti, sklicujoč se pri tem na pravila.

Nekatere sestre so delale kakor jaz, in tako je malokdaj potekel dan brez škan- dala, v katerega sem vedno bila vplete- na, ker se je v vsakem sumljivem primeru iskal moj svet. Vedno sem stala na stali- šču pravice proti sili. Ker je na ta način bila moč predstojnice omejena, se je pri- tožila nadškofu in velikemu vikariju, toda jaz sem vedno vedela obraniti tovarišice in sebe. Ker sem izvrševala vse dolžno- sti, me ni bilo mogoče kaznovati, odreči pa sem se morala vsem malim ugodno- stim, ki so odvisne od privoljenja pred-

stojnice. Obiskov itak nisem sprejemala, ker nisem nikogar poznala.

Skušali so me izpraševati o verskem prepričanju, pa sem vedno dobro odgo- varjala. Preiskali so mojo celico, če ne bi našli v njej morda kaj prepovedanega; našli so vse v najlepšem redu, razen te- ga, da sem imela Sveto Pismo. Često sem govorila o tajnem in nedovoljenem občevanju med nekaterimi redovnicami in o sumljivih odnošajih predstojnice z nekim mladim klerikom, skratka, storila sem vse, kar je bilo treba, da me je lahko sovražila. Zaradi tega se me je obenem tudi bala. Tožil me ni nihče več, pač pa so poizkušali vse, da mi zagrene življe- nje. Sestram so prepovedali govoriti z menoj, in ko se je izvedelo, da neke moje prijateljice ne izpolnjujejo tega ukaza, so me dan in noč nadzirali. Mnogokrat se je odkrilo, da sem govorila s to ali ono in sem bila za to najstrožje kaznovana. Po cele tedne sem morala prisostvovati služ- bi božji oddeljena od redovnic, klečeč na kolenih, nato so me zaklepač v celice ter mi dajali samo kruha in vode, ali pa so mi nalagali najhujše posele. Moje skrivke so dobile slične kazni. Če nisem ničesar za- skrivila, so si grehe izmislili: dajali so mi protipredpisne naloge, ali pa so brez mo-

je vednosti spremenili čas kosila, tako da sem prišla prepozno, samo da so me po- tem mogli kaznovati. Prenašala sem vse precej hrabro. Nisem pa imela moči dol- go izdržati te muke in samote. Na strani predstojnice je bilo okoli petdeset ljudi, ki so se zabavali s tem, da mi niso dali jesti in miru pri molitvi in spanju in so me neprestano mučili. Pokradli so mi vse, kar sem imela: ključe, obleke in celo brevjar. S šikaniranjem so mi onemogo- čali izvrševati naročila. Tako je bilo moje življenje niz umetno ustvarjenih prestop- kov in kazni.

Nu bom opisovala vseh muk, ki so mi jih povzročili in mi z njimi narušili zdrav- je. Spočetka sem iskala in našla uteho v cerkvi, potem sem pa kolebala med po- trpežljivostjo in obupom. Naj prenašam vse to trpljenje ali naj se osvobodim si- lo? V samostanskem vrtu je bil globok vodnjak in na njegov rob sem često se- dala in gledajoč v globino premišljevala: kako bi z enim samim skokom napravil vsemu konec. Zakaj nisem skočila v vodnjak, zakaj sem se le obupano joka- la in z nogami mečkala redovniško ruto? Če me je Bog pri tem zdržal, zakaj je potem dovolil vse ostalo?

(Dalle prihodnjic.)